

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Перести Юрія-Віктора Юрійовича на тему «Правові засади транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

21 травня 2025 року

1. **Актуальність теми дослідження.** У сучасних умовах глобалізації та європейської інтеграції Україна активно розвиває міжнародне співробітництво у різних сферах, зокрема у сфері охорони здоров'я. Особливого значення набуває транскордонне співробітництво, яке забезпечує взаємодію між закладами охорони здоров'я України та інших держав, передусім сусідніх країн Європейського Союзу.

Проблематика транскордонної взаємодії закладів охорони здоров'я набула нового імпульсу внаслідок пандемії COVID-19, війни в Україні та зростання міграційних процесів, що актуалізувало питання забезпечення безперервного та якісного надання медичних послуг населенню, включаючи осіб, які переміщуються через державний кордон. У цьому контексті виникає необхідність створення ефективного правового механізму, який би регулював порядок співпраці закладів охорони здоров'я, обміну пацієнтами, медичними технологіями, фахівцями та інформацією. Незважаючи на наявність окремих міжнародних договорів, угод між місцевими та регіональними органами влади, а також закладами охорони здоров'я прикордонних регіонів та положень національного законодавства, в Україні досі відсутній цілісний і системний підхід до правового регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я. Крім того, бракує чітких правових інструментів реалізації таких ініціатив, що гальмує ефективну співпрацю між закладами охорони здоров'я різних країн.

Важливість питань, пов'язаних із адаптацією вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу, отримало своє конституційне закріплення у преамбулі Конституції України. Безумовно, що транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я України із відповідними закладами охорони здоров'я держав – членів Європейського Союзу є можливим тільки за умови належного нормативно-правового регулювання і має здійснюватися відповідно до норм, встановлених національним законодавством як України, так і згаданих держав. Сьогодні поточний стан нормативно-правового регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України перебуває на етапі серйозних трансформацій у контексті інтеграції України до Європейського Союзу. Тому дослідження транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, безсумнівно, є актуальним і своєчасним для сучасної юридичної науки.

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є самостійним науковим дослідженням, що включає авторські ідеї та розробки здобувача, які сприяли досягненню поставлених цілей. Використані в роботі концепції та думки інших авторів супроводжуються відповідними посиланнями.

3. Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень і рекомендацій. Висновки, пропозиції та рекомендації є обґрунтованими завдяки логічній структурі матеріалу, послідовному виконанню завдань, апробації отриманих результатів, а також сформульованим висновкам для кожного розділу та загальним підсумкам дисертації. Достовірність отриманих результатів підтверджена застосуванням різноманітних методів дослідження: формально-юридичний метод; порівняльно-правовий метод; метод техніко-юридичного аналізу, формально-логічний метод, спеціально-юридичний метод, порівняльно-правовий метод та ін. Використання широкого спектру методологічних підходів дозволило проаналізувати проблемні аспекти та

сформулювати обґрунтовані висновки, що забезпечують їх практичне значення.

4. **Наукова новизна отриманих результатів** полягає в тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням правових засад транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України. У роботі обґрунтовано низку положень і висновків, які є концептуально новими та мають важливе значення як для юридичної науки, так і для практичної діяльності закладів охорони здоров'я. У результаті проведеного дослідження сформульовано нові наукові положення та висновки. Основні з них такі:

вперше:

– обґрунтовано взаємодію закладів охорони здоров'я, органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій України із закладами охорони здоров'я та відповідними органами влади сусідніх держав щодо забезпечення розвитку транскордонного співробітництва. Зауважено, що ця взаємодія має бути спрямована на розвиток системи охорони здоров'я у прикордонних регіонах, розвиток сталої транскордонної системи охорони здоров'я та розвиток якісних і доступних медичних послуг прикордонних регіонах шляхом розроблення та реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм та стратегій у сфері охорони здоров'я;

– запропоновано здійснювати взаємодію закладів охорони здоров'я, органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій України із закладами охорони здоров'я та відповідними органами влади сусідніх держав щодо забезпечення розвитку транскордонного співробітництва шляхом створення європейського об'єднання територіального співробітництва, яке би було орієнтоване на розвиток системи охорони здоров'я прикордонних регіонів, розвитку транскордонної системи охорони здоров'я та розвитку якісних і доступних медичних послуг по різні боки кордону;

– на основі аналізу досвіду нормативно-правового регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я та нормативно-

правового регулювання прав пацієнтів на транскордонні медичні послуги в державах-членах Європейського Союзу, аналізу основних правових актів Європейського Союзу, які регулюють питання здійснення транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я, транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я та забезпечення прав пацієнтів на транскордонні медичні послуги, аналізу міжнародних зобов'язань України перед Радою Європи та державами, які є Договірними Сторонами Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво та її Додаткових протоколів, а також аналізу національного законодавства України розроблено напрями удосконалення законодавства, зокрема Законів України «Про міжнародне територіальне співробітництво України», «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» щодо здійснення транскордонного співробітництва закладами охорони здоров'я.

удосконалено:

– обґрунтування щодо уточнення окремих положень національного законодавства в контексті здійснення транскордонного співробітництва закладами охорони здоров'я, зокрема щодо територіального співробітництва, транскордонного, міжрегіонального, міжтериторіального та транснаціонального співробітництва, міжнародного територіального співробітництва, суб'єктів транскордонного співробітництва, учасників транскордонного співробітництва, програм транскордонного співробітництва, угод про транскордонне співробітництво, проектів транскордонного співробітництва, єврорегіону, об'єднання єврорегіонального співробітництва, європейського об'єднання територіального співробітництва;

– напрями нормативно-правового врегулювання повноважень органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій щодо взаємодії та здійснення транскордонного співробітництва із закладами охорони здоров'я;

- обґрунтування, що чинне законодавство обмежує можливість закладів охорони здоров'я брати участь у діяльності європейських об'єднань територіального співробітництва;

- обґрунтування щодо взаємодії закладів охорони здоров'я, органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій у забезпеченні розвитку транскордонного співробітництва, яка має бути спрямована на розвиток системи охорони здоров'я в прикордонних регіонах, розвиток сталої транскордонної системи охорони здоров'я та розвиток якісних і доступних медичних послуг по різні боки кордону.

дістали подальшого розвитку:

- історико-правові передумови становлення і розвитку транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я у контексті інтеграції України до Європейського Союзу;

- поняття та сутність транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я варто розуміти як спільні дії між закладами охорони здоров'я та/або відповідними органами влади, та/або іншими юридичними особами із України та закладами охорони здоров'я та/або відповідними органами влади, та/або іншими юридичними особами із сусідніх держав. Яке здійснюються шляхом розроблення та реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм та стратегій, а також шляхом створення європейських об'єднань територіального співробітництва та транскордонних закладів охорони здоров'я;

- загальна характеристика та аналіз нормативно-правового регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я;

- дослідження організаційних форм, через які заклади охорони здоров'я можуть здійснювати співробітництво, зокрема державно-приватне партнерство, медичне партнерство, реалізація спільних транскордонних проектів, укладенням угод про співробітництво, транскордонні підприємства, об'єднання євро регіонального співробітництва, євро регіони та європейське об'єднання територіального співробітництва;

– нормативно-правове регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я та нормативно-правове регулювання прав пацієнтів на транскордонні послуги у сфері охорони здоров'я в державах-членах Європейського Союзу.

5. Теоретичне та практичне значення роботи. Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що дисертація поглиблює наукове розуміння сутності транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, формулює визначення поняття «транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я» та уточнює правову природу відповідних правовідносин. Дослідження узагальнює та аналізує нормативно-правове регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України та держав-членів Європейського Союзу. Дисертаційна робота закладає підґрунтя для подальших наукових пошуків щодо вдосконалення механізмів здійснення транскордонного співробітництва закладами охорони здоров'я. Теоретичне значення також полягає у поєднанні правового аналізу з елементами охорони здоров'я, публічного адміністрування та європейської інтеграції. Практичне значення отриманих результатів дисертації полягає в тому, що обґрунтовані в цьому дослідженні висновки та пропозиції можуть бути використані, зокрема, у:

науково-дослідній роботі – у процесі подальшого дослідження проблем нормативно-правового регулювання транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я, нормативно-правового регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України та нормативно-правового регулювання прав пацієнтів на транскордонні послуги у сфері охорони здоров'я;

законотворчій діяльності – для удосконалення чинного законодавства, яке регулює здійснення транскордонного співробітництва закладами охорони здоров'я та їх взаємодію із органами місцевого самоврядування, місцевими державними адміністраціями, зокрема Законів України «Про міжнародне

територіальне співробітництво України», «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації»;

у навчальному процесі – під час розроблення та викладання навчальних дисциплін «Медичне право», «Правове регулювання територіального співробітництва у ЄС», «Правове регулювання транскордонного співробітництва у ЄС», під час підготовки курсів лекцій, навчальних посібників і підручників, навчальних програм та методичних рекомендацій для студентів.

6. Повнота викладення матеріалів дисертації у наукових працях, опублікованих автором. Основні положення та результати дисертації були відображені у 9 публікаціях. Серед них: 3 наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Переста Ю.-В.Ю. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я: поняття та сутність. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2023. № 4 (82). Том 2. С. 59–65.

2. Переста Ю.-В.Ю. Нормативно-правове регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я. *Прикарпатський юридичний вісник*. Випуск 6 (53). 2023. С. 90–94.

3. Переста Ю.-В.Ю. Роль органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій у забезпеченні розвитку транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. № 01, 2024. С. 726–730.

5 наукових праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Переста Ю.-В.Ю. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я: актуальність і стан дослідження проблеми. *Innovative Solutions to Modern Scientific Challenges: materials XI International scientific and practical conference, Zagreb, Croatia, 21-23 February 2024*. International Scientific Unity, 2024. P.101–104.

5. Переста Ю.-В.Ю. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я: історико правові-аспекти. *Юридичні науки: проблеми та*

перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2024 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 415–417.

6. Переста Ю.-В.Ю. Правові засади транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я. *Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кременчук, 22–23 грудня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 222–224.*

7. Переста Ю.-В.Ю. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я в контексті інтеграції України до ЄС: теоретико-правовий аспект. *Чорноморські наукові студії: Х Всеукраїнська мультидисциплінарна конференція, 17 травня 2024 р, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 63–66.*

8. Переста Ю.-В.Ю. Правове регулювання транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я у державах-членах ЄС. *Актуальні питання розвитку юридичної науки в період воєнного стану: Міжнародна науково-практична конференція, 17 травня 2024 р., м. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 243–246.*

1 наукова праця, яка додатково відображає наукові результати дисертації:

1. Peresta Yurii-Viktor Organizational forms of cross-border cooperation of healthcare institutions. *Visegrad Journal on Human Rights*. № 6. 2023. P. 161–165.

7. **Відповідність чинним вимогам.** Анотація, структура та обсяг дисертації відповідають визначеним вимогам. Дослідження Перести Юрія-Віктора Юрійовича «Правові засади транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України» є завершеною працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання, яке є цінним для розвитку сучасної юридичної науки. Науковий рівень дисертації відповідає вимогам, які визначені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої

вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

8. **Оцінка мови та стилю дисертації.** Дисертація виконана українською мовою з дотриманням норм правопису, а виклад матеріалу відповідає вимогам наукового стилю. Текст відзначається чіткістю, логічністю та термінологічною точністю.

9. **Рекомендація дисертації до подання у разову спеціалізовану вчену раду.** Результати дисертації апробовано на кафедральному засіданні кафедри міжнародного права від 21 травня 2025 року (Протокол № 6). За результатами засідання кафедри ухвалено рішення про надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Перести Юрія-Віктора Юрійовича «Правові засади транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України».

Головуюча на засіданні,
завідувачка кафедри міжнародного права

Ольга КОТЛЯР

Підпис Ольги КОТЛЯР засвідчую:

Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК